

Ornithologisch jaarverslag Texel 2010

Een uitgave van
Vogelwerkgroep Texel

600 ex bij paal 28 op 14 mei. Opmerkelijk was de aanwezigheid van 1 ♂ op het Alloo op 24 april. Op 23 november werd het aantal aanwezige ex bij paal 26, ten zuiden van de Sluftermonding, op 3.000 ex geschat. Meestal is dit een goede aanwijzing voor de aanwezigheid van een schelpenbank. Het hoogst getelde aantal tijdens een trek telling bedroeg 223 ex langs het Westerslag (paal 15) op 20 september.

Brilzee-eend *Melanitta perspicillata* De waarneming van 1 ad ♂ Brilzee-eend op 17 april in het oostelijke Horsmeertje kon pas op 24 april worden bevestigd waarna veel waarnemers t/m 2 juni van deze vogel konden genieten. Tijdens zijn verblijf richtte de vogel zijn baltsgedrag op de aanwezige ♀ Eiders *Somateria mollissima*, terwijl ♂ Eiders agressief werden verjaagd. In de ochtend verbleef de vogel meestal in het oostelijke Horsmeertje en in de middag in de Mokbaai. Gezien de zeldzaamheid van deze soort en het gedrag is het aannemelijk dat het hetzelfde individu betrof als het ex dat op 10 mei 2009 in de Slufter werd gezien (Stork 2010).

Brilzee-eend *Melanitta perspicillata*, ad ♂, Oostelijk Horsmeertje, 6 mei 2010 (*Ernst Meindersma*)

Grote Zee-eend *Melanitta fusca* Op 10 januari verbleef 1 ♀ in de veerhaven. Mogelijk dezelfde vogel werd later in januari gezien bij de Hors en bij paal 12. Tussen 5 april en 16 mei werden 5 waarnemingen gedaan van in totaal 15 ex. Na de eerste najaarswaarneming van 2 ex >zw langs het Westerslag (paal 15) op 3 oktober, volgden nog 68 waarnemingen, vooral van langsvliegende ex bij het Westerslag en vogels in de grote groep Zwarte Zee-eenden *M nigra* bij de monding van de Slufter. Op laatstgenoemde locatie werd het aantal op 23 november zelfs op 120 ex geschat.

IJseend *Clangula hyemalis* De enige voorjaarswaarneming betrof 1 ♀ in de Mokbaai op 11 april. Op 9 oktober vloog 1 ♂ langs het Westerslag (paal 15). Tussen 10 oktober en 30 december werd regelmatig 1 ex gezien in de groep Zwarte Zee-eenden *Melanitta nigra* bij de Sluftermonding en op 17 oktober werden zelfs 5 ex geteld. Voorts vloog op 13 oktober 1 ex >no langs de Eierlandse dam en zwom op 25 oktober 1 ♀ bij paal 33 en op 19 december 1 ♀ bij paal 21.

Nonnetje *Mergellus albellus* De winterse periode aan het begin van het jaar zorgde niet voor een toename van het aantal waarnemingen van deze soort. Op 1 januari bevonden zich 2 ex in het

Blauwe Kiekendief *Circus cyaneus*, 3kj ♂, Westerduinen, 31 maart 2010 (René Pop)

Havik *Accipiter gentilis*, ad, met **Kluut** *Recurvirostra avosetta*, Ottersaat, 13 februari 2010 (Henk van Wijk)

4 ex gezien langs de Oorsprongweg op 13 januari, 5 ex langs de Stuifweg op 14 januari, 6 ex bij de Elemert in Den Burg op zowel 17 februari als 3 november en 6 ex op de golfbaan op 24 april. Tijdens hoogwatertellingen werd op 16 januari het hoogste aantal geteld, 32 ex. Bij de Korverskooi werden op 20 september 2 ex gevangen en geringd.

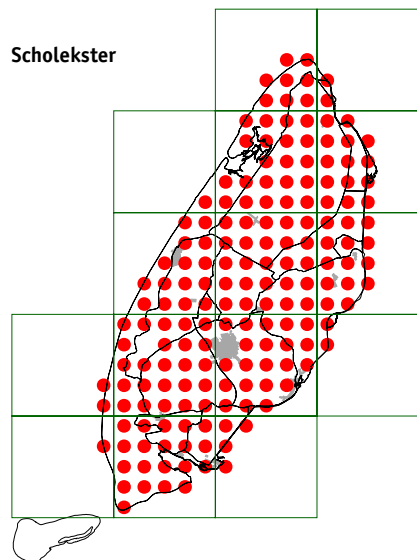
Meerkoet *Fulica atra* Broedgegevens: broedend. In 2006-2009 broedde de soort in 57% van alle Texelse kmhok.

Buiten het broedseizoen kwamen op enkele plaatsen grotere concentraties voor. De grootste was, zoals ook in andere jaren, te vinden bij de Krassekeet en varieerde van 40 ex op 14 augustus tot 230 op 23 december. Ook in het Grote Vlak, de Roggesloot en bij de waterzuivering van De Cocksdoorp zaten vaak groepen Meerkoeten. Tijdens hoogwatertellingen werden de volgende aantallen geteld:

16 jan	13 mrt	15 mei	11 sep	6 nov	11 dec
357	402	112	562	524	406

Kraanvogel *Grus grus* In het voorjaar werden op 4 dagen Kraanvogels gezien: op 27 februari vlogen 2 ad ex over Eversteekoop, op 6 maart vloog 1 ad ex >n over de Petten waarna hij werd gezien in de Hemmer, op 4 april vlogen 3 ex over het Hoornder Nieuwland, die later in de Prins Hendrikpolder werden gezien, en op 7 april vlogen 2 ex >z over de Petten. Bijzonder was de ad Kraanvogel die op 13 december werd gezien in polder Het Noorden en daar, maar soms ook elders op het eiland, tot in 2011 werd gezien. Dit betrof het eerste geval van een overwinterende Kraanvogel voor Texel.

Scholekster *Haematopus ostralegus* Broedgegevens: in het duingebied broedden 180 paren. Dat is vrijwel gelijk aan de 171 paren in 2009. In 2008 en 2007 broedden daar resp 161 en 170 paren. Het aantal broedparen is, hoewel op een lager niveau, de laatste jaren gestabiliseerd. In het cultuurland is geen integrale telling uitgevoerd, maar het aantal Scholeksters is daar minimaal gelijk of wellicht iets hoger dan in 2009. In dat jaar werden 1.689 broedparen geteld. Na het slechte broedseizoen van 2009 lijkt het broedresultaat in 2010 weer beter te zijn. Juist in de periode dat de broedvogels hun pullen kregen, kwam er weer voldoende regen om de grond wat zachter te maken. Er werden redelijk veel vliegvlugge pullen gezien, en in groepjes foeragerende Scholeksters werden na de broedperiode 15-20% juv geteld. In 2006-2009 broedde de soort in 98% van alle Texelse kmhok. Uit het kaartje blijkt dat de soort alleen in de Staatsbossen en het kilometerhok van Den Burg ontbrak.

Langs de Waddenkust bevond zich een aantal grotere en kleinere hoogwatervluchtplaatsen waarvan die op de Volharding met 5.000 ex op 15 februari de grootste was. In Zeeburg verbleven op 27 augustus 1.800 ex. Het hoogste aantal tijdens een hoogwatertelling betrof 4.678 ex op 6 november.

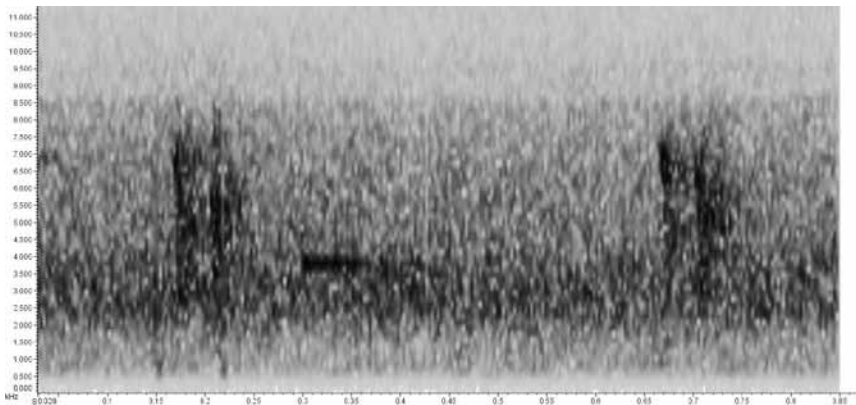
Kluut *Recurvirostra avosetta* Broedgegevens: in totaal werden 160 paren vastgesteld, maar gegevens van de Bol en Waal en Burg ontbraken. Rekenend met het aantal paren uit 2009 voor de Bol en een schatting van 3 paren voor Waal en Burg komt het totaal voor Texel op 201 paren. Dat betekent een

de soort vrijwel dagelijks gemeld. Een doortrekkiepje werd genoteerd op 22 april met 6 ex in Zeeburg. Eind september en begin oktober leverden de meeste najaarswaarnemingen met op de noordkop c 25 ex op 28 september en 8 ex op 8 oktober. Na 12 oktober werden nog op 6 dagen in totaal 7 ex gemeld. De laatste werd op 2 november gezien in de Robbenjager. Ringvangsten in de Korverskooi lieten een ander beeld zien met in augustus per decade resp 29, 8 en 14 ex en in september resp 12, 0 en 5. De laatste vangst werd gedaan op 3 oktober.

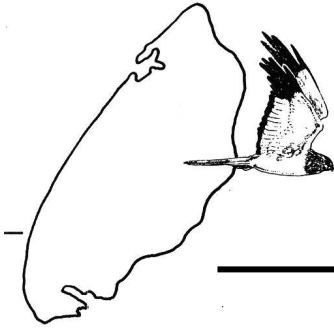
Baardgrasmus *Sylvia cantillans* Op 9-10 oktober bevond zich een ad ♂ bij boerderij De Oorsprong langs de Oorsprongweg in polder Eierland. Het betrof het negende geval voor Texel en het tweede najaarsgeval. Het betrof waarschijnlijk een Oostelijke Baardgrasmus *S c albistriata*. De beste aanwijzing hiervoor is de roep. In het bijgaande sonogrammen is een opname van de bewuste vogel te zien. Doordat de opname vrij veel ruis bevat, is de achtergrond relatief donker. Rond 0,2 en 0,7 seconde zijn twee verticale streepjes zichtbaar die elk een roepje van de vogel laten zien. Elk roepje klinkt als 'tret', dus met een duidelijke r-klank. In het veld klonk het sonogram dus als 'tret-tret'. Het horizontale streepje rond 0,3 seconde werd niet geproduceerd door de vogel. Deze roep en het dubbele verticale streepje zijn karakteristiek voor de oostelijke ondersoort *albistriata*. De westelijke ondersoort *cantillans* laat een scherp 'tek' horen, dat op een sonogram zichtbaar is als een enkel verticaal streepje. Moltoni's Baardgrasmus *S subalpina* laat een Winterkoning *Trochlodytes trochlodytes*-achtige ratelroep horen die op een sonogram zichtbaar is als een serie van 10-20 verticale streepjes kort achter elkaar. In Shirihai et al (2001) zijn op bladzijde 378 enkele sonogrammen opgenomen van de verschillende taxa van de Baardgrasmus en is de grote overeenkomst tussen de Texelse vogel en de ondersoort *albistriata* zelf te beoordelen.

Baardgrasmus *Sylvia cantillans*, ad ♂,
Oorsprongweg, 9 oktober (Jos van den Berg)

Oostelijke Baardgrasmus *Sylvia cantillans albistriata*, Oorsprongweg, 10 oktober 2010
(Dick Groenendijk)

Vogelwerkgroep Texel
Secretariaat
Stengweg 14
1795 LG De Cocksdorp
secretaris@vwgtexel.nl

Geachte lezer,

Deze editie van het Ornithologisch Jaarverslag is nog in gedrukte vorm te verkrijgen bij onze penningmeester.

Haar emailadres is: penningmeester@vwgtexel.nl

Alvast bedankt voor uw interesse,

Werkgroep Ornithologisch Jaarverslag